

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Соціально-психологічний факультет
Кафедра менеджменту і адміністрування

Допущено до захисту
зав. кафедри менеджменту і адміністрування
_____ к.е.н., доц. Карпюк О.А.

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: “Продуктивність праці та шляхи її підвищення”
(на матеріалах ДП «Коростишівський лісгосп АПК»)

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст за професійним
спрямуванням 7.03060101 „Менеджмент організацій і адміністрування (за
видами економічної діяльності)”

Виконала

студентка 51 групи
Спеціальності 7.03060101
«Менеджмент організацій і
адміністрування (за видами
економічної діяльності)»
Дроздюк Ярослава Валеріївна

Науковий керівник

Кандидат економічних наук, доцент
Карпюк Ольга Анатоліївна

Житомир 2016

ЗМІСТ

ВСТУП.....	...3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	...5
1.1. Імплементація поняття продуктивність праці та методів її вимірювання.....	...5
1.2. Планування продуктивності праці та нормативно правова база її регулювання.....	..19
1.3. Зарубіжний досвід управління продуктивністю праці.....	..32
РОЗДІЛ 2. УПРАВЛІННЯ РОДУКТИВНІСТЮ ПРАЦІ НА ДП «КОРОСТИШІВСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК».....	..37
2.1. Організаційно-економічна характеристика ДП «Коростишівський лісгосп АПК».....	..37
2.2. Оцінка ефективності господарської діяльності підприємства.....	..43
2.3. Аналіз стану рівня продуктивності праці ДП «Коростишівський лісгосп АПК».....	..52
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ НА ДП «КОРОСТИШІВСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК».....	..62
3.1. Управління конфліктами на підприємстві як засіб підвищення продуктивності праці персоналу.....	..62
3.2. Оцінка економічного ефекту від запропонованих заходів.....	..66
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	..75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	..80
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Проблеми виходу України з економічної кризи змушують вчених-економістів замислюватися над пошуком різноманітних можливостей та невикористаних резервів економічного зростання. Вагоме місце серед них належить політика управління продуктивністю праці персоналу. Роки ринкових перетворень якісно змінили і збагатили тематику наукових досліджень в Україні, проте зі сторінок вітчизняних наукових журналів майже зникли публікації, присвячені проблемі продуктивності праці. Не відображає такі відомості достатньою мірою і офіційна статистика.

Водночас загальновідомо, що серед низки ключових проблем економіки України – низька продуктивність праці, неефективне використання усіх видів ресурсів, вкрай низький техніко-технологічний рівень виробництва, неконкурентоспроможність основних видів вітчизняної продукції, низька частка високотехнологічної продукції, низький рівень оплати праці переважної більшості найманих працівників країни, низька якість життя. Активізація людської праці, як свідчить історія людства, є головною умовою досягнення позитивних зрушень у добробуті населення і господарчому розвитку країни. Без зростання продуктивності людської праці є неможливим забезпечення конкурентних переваг країни, її сталий економічний розвиток в умовах всеохоплюючої глобалізації. Звичайно, йдеться, передусім, про працю сучасного працівника, що ґрунтується на новітніх знаннях, досягненнях науки і техніки, застосуванні засобів механізації, автоматизації, комп'ютеризації тощо. Тому процес управління продуктивністю праці є дуже важливим на підприємстві, оскільки він охоплює значний аспект діяльності підприємства.

Необхідність та актуальність вирішення проблем, пов'язаних із розробкою теоретико-методологічних та методико-практичних підходів, щодо оцінки системи управління продуктивністю праці персоналу підприємства визначили тему дипломної роботи, обумовили зміст, мету і

структуру досліджень. Багатогранна проблема підвищення продуктивності праці стала предметом уваги багатьох зарубіжних дослідників, зокрема – Д.Сінка, Ф.Тейлора, Г. Емерсона, Б. Генкіна, Р. Колосової, Р. Яковлєва та ін. Серед українських дослідників істотний внесок у вивчення цієї проблеми належить А.Ревенко, А. Колоту, Т. Заяць, Г. Кулікову, О. Грішновій ін.

Метою роботи є вивчення теоретичних та дослідження практичних аспектів управління продуктивністю праці підприємства та пошук шляхів її підвищення.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні задачі:

- розглянути суть поняття продуктивності праці та методи його планування та вимірювання;
- проаналізувати господарську діяльність об'єкта дослідження;
- здійснити комплексний економічний аналіз господарської діяльності підприємства;
- дослідити сучасний рівень управління продуктивністю праці;
- внести пропозиції по вдосконаленню системи управління продуктивністю праці на підприємстві;

Об'єктом дослідження є система управління продуктивністю праці підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних і практичних аспектів управління продуктивністю праці підприємства.

Методологічною основою дослідження економічного механізму формування фінансових ресурсів ДП «Коростишівський лісгосп АПК» є проведення аналізу підприємства, який здійснюється за допомогою наступних методів: горизонтального, вертикального, порівняльного та графічного аналізу, аналізу фінансових коефіцієнтів, факторного аналізу.

При написанні роботи використані монографії, нормативні та інструктивні матеріали і положення, що діють в Україні, а також практичні матеріали і результати досліджень на ДП «Коростишівський лісгосп АПК».

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Отже, на основі проведених досліджень «Розробка та імплементація стратегії, політики управління продуктивністю праці персоналу» (на матеріалах ДП «Коростишівський лісгосп АПК») ми прийшли до наступних висновків:

1. Під час написання дипломної роботи було досліджено механізми підвищення продуктивності праці підприємства на прикладі ДП «Коростишівський лісгосп АПК». А саме вдалося встановити, що: продуктивність праці є досить суперечливою та дискусійною за змістом економічною категорією. Однак, на нашу думку, найбільш оптимальним визначенням, яке характеризує продуктивність праці є твердження, що продуктивність праці - це плідотворність, ефективність витрат конкретної праці, яка визначається кількістю продукції, виробленої за одиницю робочого часу, або кількістю часу, витраченого на одиницю продукції.

Різноманітність підходів до визначення рівня продуктивності праці залежить від специфіки діяльності тих чи тих підприємств або їхніх підрозділів, від мети розрахунків та базується на методичних особливостях. Тому залежно від прямого або зворотного відношення маємо два показники: виробіток і трудомісткість. Чим більший виробіток продукції за одиницю часу, або чим менші затрати часу на одиницю продукції, тим вищий рівень продуктивності праці. Методи вимірювання продуктивності праці (виробітку) залежать від способу визначення обсягів виробленої продукції. Розрізняють натуральний, трудовий і вартісний (грошовий) методи.

2. Управління продуктивністю – це фактично частина більш широкого процесу керування. Воно містить у собі планування, організацію, контроль і регулювання. З метою ефективного управління продуктивністю праці на кожному підприємстві розробляється конкретна програма використання трудового потенціалу. На виробничу діяльність підприємства впливають багато чинників, які сприяють зростанню продуктивності праці і які слід

враховувати при планування рівня підвищення продуктивності праці. Планування продуктивності праці здійснюється методом прямого розрахунку та пофакторним методом. Поширеним методом планування показника підвищення продуктивності праці є планування за факторами її зростання. Кожен із методів планування продуктивності праці має свої переваги і недоліки.

Дослідивши нормативно-правове забезпечення продуктивності праці підприємства можна зробити висновок, що дане забезпечення регулюється багатьма законодавчими та нормативно-правовими актами, які з року в рік змінювались і доповнювались, сприяючи позитивним змінам в організації ефективної праці підприємств. До основних нормативно-правових документів, які мають вплив на продуктивність праці є: Кодекс законів про працю України, Закон України Про державні соціальні стандарти та державні гарантії, Закон України Про відпустки.

3. Управління підприємством орієнтоване на підвищення продуктивності праці за рахунок збільшення відпочинку працівників є досить ефективним за кордоном, проте використання його в Україні вимагає продуманості, бо пряме їх запозичення навряд чи приведе до успіху.

4. ДП «Коростишівський лісгосп АПК» здійснює свою господарську діяльність відповідно до виду господарської діяльності та форми власності. Підприємство постійно розширює обсяги власних господарських відносин та нарощує обсяги господарювання, що вказує на ефективність функціонування існуючої організаційної структури управління ДП «Коростишівський лісгосп АПК». Підприємство досить потужне по сучасним міркам, постійно нарощує обсяги виробництва і продажу, розширює асортимент продукції для більш повного задоволення вимог ринку, веде активну маркетингову роботу по пошуку нових каналів збуту продукції, налагоджує міцні партнерські стосунки із суб'єктами господарської діяльності як вітчизняними, так і іноземними.

5. ДП «Коростишівський лісгосп АПК» збільшило обсяги господарювання, працює прибутково, продукція та послуги, що виробляються і надаються є рентабельні. В цілому стан активів та зобов'язань ДП „Коростишівський лісгосп АПК” знаходиться на досить доброму рівні розвитку. Після проведення аналізу фінансового стану підприємства я визначила, що ДП «Коростишівський лісгосп АПК» є низько ліквідним підприємством, всі показники не відповідають нормативним значенням, тобто у разі виникнення заборгованості, йому буде важко з нею впоратись. Підприємство є також фінансово не стійким, коефіцієнт фінансової залежності при нормі $<0,5$ – становить 2, 51, тобто перевищує його більше ніж в 4 рази. Але не зважаючи на ці негативні моменти, ДП «Коростишівський лісгосп АПК» має досить хорошу рентабельність у 2015 році вона становила 3,04% при тому, що у 2013 році вона мала від'ємне значення – 2,56%.

Середня тривалість робочого дня у 2015 р. була більшою, ніж у 2013 р. на 9,6%, що складає 0,3 год. Вказана зміна обумовлена збільшенням відпрацьованих годин одним робітником у 2015 р. в порівнянні з 2013 роком на 13,1 %, що склало 241,1 год. Збільшення середньої тривалості робочого дня ще не свідчить про покращання використання робочого часу; це є свідченням збільшення часу середнього перебування робітників на роботі. Непродуктивні втрати робочого часу зменшилися у 2015 р. порівняно з 2013 на 0,3 тис. год. або на 33,3%.

6. Проаналізувавши динаміку заробітної плати і продуктивності праці можна зробити висновки про те, що темпи зростання продуктивності праці у 2015 році є більшими у порівнянні з темпами зростання оплати праці. Це сприяло економії фонду оплати праці на суму 2213,2 тис. грн., що є свідченням інтенсифікації використання трудових ресурсів. Отже управління трудовими ресурсами на підприємстві йде до оптимізації їх праці шляхом підвищення продуктивності трудової діяльності працівників.

Таким чином, на основі проведення теоретичних досліджень методики зростання продуктивністю праці та практичних розрахунків на базі ДП «Коростишівський лісгосп АПК», було розроблено шляхи по вдосконаленню діяльності підприємства в напрямку максимізації доходу і покращенню економічного механізму оцінки ефективності використання персоналу саме за продуктивністю та оплатою праці, які залежать від ряду факторів.

7. Також внаслідок виявлення конфліктів між працівниками досліджуваного підприємства мною було запропоновано застосувати такий метод вирішення конфліктів на ДП «Коростишівський лісгосп АПК» як team-building. За допомогою цього методу було визначено деякі рекомендації, або певний хід дій як проведення тренінгів для об'єднання всього колективу.

8. Підвищення продуктивності праці — основний чинник вирішення економічних проблем підприємства, який виявляється передусім у збільшенні маси продукції, що виробляється в одиницю часу за незмінної її якості, або в підвищенні якості і конкурентоспроможності за незмінної її маси, що виробляється в одиницю часу; зменшенні затрат праці на одиницю продукції. Це призводить до зміни співвідношення затрат живої уречевленої праці. Підвищення продуктивності праці означає, що частка затрат живої праці в продуктах зменшується, а частка затрат уречевленої праці збільшується. При цьому загальна сума праці, яка міститься в кожній одиниці продукту зменшується. Зростання продуктивності праці сприяє скороченню часу виробництва й обігу товару, збільшенню маси і норми прибутку.

Процес взаємодії робочої сили із засобами виробництва, фактори зростання продуктивності праці за змістом можна поділити на три групи: соціально-економічні, що визначають якість використовуваної робочої сили (це насамперед такі характеристики працівників, як рівень кваліфікації та професійних знань, умінь, навичок; компетентність, відповідальність; здоров'я та розумові здібності; професійна придатність, адаптованість,

інноваційність та професійна мобільність, моральність, дисциплінованість, мотивованість і т. п.); матеріально-технічні, що характеризують якість засобів виробництва (модернізація обладнання; використання нової продуктивнішої техніки; підвищення рівня механізації й автоматизації виробництва; упровадження нових прогресивних технологій; використання нових ефективніших видів сировини, матеріалів, енергії тощо); організаційно-економічні, що відбивають якість поєднання робочої сили із засобами виробництва (удосконалення структури апарату управління та систем управління виробництвом, повсюдне впровадження та розвиток автоматизованих систем управління; поліпшення матеріальної, технічної і кадрової підготовки виробництва, удосконалення організації виробничих та допоміжних підрозділів; удосконалення розподілу та кооперації праці, розширення сфери суміщення професій і функцій, упровадження передових методів та прийомів праці, удосконалення організації та обслуговування робочих місць, упровадження прогресивних норм і нормативів праці; поліпшення умов праці та відпочинку, удосконалення систем матеріального стимулювання). Після оцінки економічного ефекту можна зробити висновок, що якщо дотримуватися правил і рекомендацій щодо підвищення продуктивності праці, то зросте як і сама продуктивність, так і прибуток підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акіліна О.В. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посібник / О.В. Акіліна, Л.М. Ільч. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Алерта, 2012. – 820с.
2. Андрєєва Г.І. Економічний аналіз: Навч.-метод. посібник / Г.І. Андрєєва. – К.: Знання, 2008. – 263 с.
3. Антошкіна Л.І. Продуктивність праці у промисловості України [Електронний ресурс] / Л.І. Антошкіна, В.Ф. Беседін // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. - 2014. - № 1. - С. 16-22. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vbumb_2014_1_4.pdf
4. Афонін А.С. Основи мотивації праці: навч. посіб. / А.С. Афонін. – К.: Знання, 2006. – 304 с.
5. Бабкін Д.О. Управління продуктивністю праці на підприємстві [Електронний ресурс] / Д.О. Бабкін, А.О. Малєжикова // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. - 2014. - № 1. - С. 14-17. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/piprp_2014_1_5.pdf
6. Базиліук А.В. Дослідження причин низького рівня продуктивності праці в Україні [Електронний ресурс] / А.В. Базиліук // Формування ринкових відносин в Україні. - 2013. - № 7. - С. 132-135. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/frvu_2013_7_32.pdf
7. Балабанова Л.В. Управління персоналом: навчальний посібник / Л.В. Балабанова, О.В. Сардак. – К.: ЦУЛ, 2011. – 468 с.
8. Бачевський Б.Є. Потенціал і розвиток підприємства: Навчальний посібник / Б.Є. Бачевський. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 396 с.
9. Безтелесна Л. Удосконалення механізму мотивації продуктивності найманих працівників / Л. Безтелесна, Г. Міщук, С. Мартинюк. – К.: Ірпінь, 2006. – № 1. – С. 42-48.
10. Богиня Д.П. Основи економіки праці: Навч. посіб. / Д.П. Богиня, О.А. Грішнова. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання – Прес, 2007. – 313 с.

11. Гадзевич О.І. Оплата праці в ринкових умовах: теорія і практика: Навч. посіб. / О.І. Гадзевич. – К.: Кондор, 2008. – 400с.
12. Генкин Б.М. Экономика и социология труда: учебник для вузов / Б.М. Генкин. 2-е изд., испр. и доп. – М.: Издательская группа НОРМА–ИНФРА–М, 2011. – 412 с.
13. Герасимова І.Ю. Удосконалення показників виміру продуктивності праці [Електронний ресурс] / І.Ю. Герасимова // Економічний вісник Національного гірничого університету. - 2008. - № 3. - С. 43-47. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/evngu_2008_3_8.pdf
14. Гетьман О.О. Економіка підприємства: навч. посібник / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – К.: ЦНЛ, 2009. – 488 с.
15. Горбонос Ф.В. Економіка підприємств: Підручник / Ф.В. Горбонос, Г.В. Черевко. – К.: Знання, 2010. – 463 с.
16. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навчальний посібник / В.І. Гринчуцький, Е.Т. Карапетян, Б.В. Погріщук. - [2-е вид., перероб. та доп.]. – К.: ЦУЛ, 2012. – 304 с.
17. Головачук Т.І. Наукові підходи до визначення сутності продуктивності праці [Електронний ресурс] / Т.І. Головачук, А.О. Смірнова // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2013. - Вип. 2. - С. 15-19. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vchtei_2013_2_4.pdf
18. Гольда А.В. Формування системи мотивації та стимулювання трудової діяльності з орієнтацією на кінцевий результат / А.В. Гольда. – К.: Прогрес, 2006. – С. 158–161.
19. Гуменник В.І. Менеджмент організацій: Навч. посібник / В.І. Гуменник, Ю.С. Копчак, О.С. Кондур. – К.: Знання, 2012. – 503 с.
20. Дзюба В.І. Продуктивність праці: способи оцінки та вимірювання [Електронний ресурс] / В.І. Дзюба // Збірник наукових праць Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. Проблеми економіки транспорту. - 2013. - Вип.5.

-С.57-61. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/jpdf/znpdnuzt_pet_2013_5_10.pdf

21. Добикіна О.К. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 208 с.
22. Завіновська Г.Т. Економіка праці: навч. посіб. / Г.Т. Завіновська. – К.: КНЕУ, 2008. – 300 с.
23. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник / О.С. Іванілов. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 727 с.
24. Іванюта П.В. Управління ресурсами і витратами: Навч. посібник / П.В. Іванюта, О.П. Лугівська; За ред. Іванюти С.М. – 2-ге вид. – К.: ЦУЛ, 2011. – 320 с.
25. Економіка праці та соціально-трудові відносини: практикум / О.О. Герасименко. – К.: КНЕУ, 2013. – 381 с.
26. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Навчальний посібник / Г.В. Назарової. – К.: Знання, 2012. – 573 с.
27. Економіка праці і соціально-трудові відносини: навч. посібник / М.Г. Акулов, А.В. Драбаніч, Т.В. Євась та ін. – К.: ЦУЛ, 2012. – 328 с.
28. Економічний аналіз: Навч.-метод. посіб. / Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська (Іванчук). – К.: Алерта, 2013. – 568 с.
29. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник / П.Я. Попович. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К., 2008. – 630 с.
30. Економічний аналіз: підручник / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К., 2008. – 487 с.
31. Економіка підприємства: Навчальний посібник / Т.О. Примака. – 5-те вид., стер. – К., 2010. – 219 с.
32. Калина А.В. Економіка праці: навч. посібник / А.В. Калина. – К.: МАУП, 2004. – 272 с.
33. Карпець О.С. Моделювання фінансового механізму підвищення продуктивності праці персоналу [Електронний ресурс] / О.С. Карпець, І.М. Чуйко // Бізнес Інформ. - 2013. - № 4. - С. 162-166. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/binf_2013_4_31.pdf

34. Козак К.Б. Вплив професійно-кваліфікаційного просування працівників на продуктивність праці [Електронний ресурс] / К.Б. Козак, Є. Доценко, К. Маліновська // Економіка харчової промисловості. - 2012. - № 1. - С. 52-55. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/echp_2012_1_14.pdf

35. Кольбашенко Д.А. Мотивація персоналу як один з факторів підвищення продуктивності праці [Електронний ресурс] / Д.А. Кольбашенко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. - 2014. - № 2. - С. 237–244. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vlup_2014_2_31.pdf

36. Колот А.М. Мотивація персоналу: підручник / А.М. Колот. – К.: КНЕУ, 2007. – 337 с.

37. Кравчук О.М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навчальний посібник / О.М. Кравчук. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 504 с.

38. Круш П.В. Внутрішній економічний механізм підприємства: Навчальний посібник / П.В. Круш. – К.: ЦНЛ, 2008. – 206 с.

39. Круш П.В. Економіка підприємства: Навч. посібник / П.В. Круш, В.І. Подійна, Б.М. Сердюк. – К.: Ельга-Н, КНТ, 2007. – 780 с.

40. Лелюк Ю.В. Напрямки підвищення продуктивності праці на підприємстві [Електронний ресурс] / Ю.В. Лелюк // Економіка і менеджмент культури . - 2013. - № 1. - С. 89-92. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ekmk_2013_1_20.pdf

41. Медведєв В.С. Впровадження систем оплати праці на основі показників продуктивності [Електронний ресурс] / В.С. Медведєв // Актуальні проблеми економіки. - 2012. - № 3. - С. 241-247. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2012_3_32.pdf

42. Мельничук Л.С. Управління продуктивністю праці та трудова мотивація в аграрних підприємствах [Електронний ресурс] / Л.С. Мельничук // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Сер.: Політологія. - 2008. - Т. 93, Вип. 80. - С. 132-134. - Режим

доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npchdupol_2008_93_80_32.pdf

43. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник / Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с.

44. Морщенок Т.С. Продуктивність праці: економічна сутність та фактори її підвищення на підприємстві [Електронний ресурс] / Т.С. Морщенок, І.Л. Луц // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. - 2014. - № 2. - С. 63-71. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vznu_eco_2014_2_9.pdf

45. Олійниченко О.М. Удосконалення управління продуктивністю праці на підприємстві харчової промисловості [Електронний ресурс] / О.М. Олійниченко, І.Г. Сіраченко // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. - 2013. - № 4. - С. 163-168. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vznu_eco_2013_4_29.pdf

46. Організація і методика економічного аналізу: Навч. посібник / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко, І.В. Гречина. – К.: ЦУЛ, 2012. – 28 с.

47. Організація і методика економічного аналізу: Навч. посіб. / О.А. Жукова, Л.М. Киш. – В.: Вінницька газета, 2012. – 301 с.

48. Офіційний сайт Міністерства праці і соціальної політики // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>.

49. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

50. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua

51. Ощепков О.П. Аналіз співвідношення темпів росту продуктивності праці та заробітної плати в хлібопекарній промисловості [Електронний ресурс] / О.П. Ощепков // Економіка харчової промисловості. - 2009. - № 4. - С. 14-18. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/echp_2009_4_4.pdf

52. Петрашак О.О. Анкетування працівників як шлях виявлення факторів росту продуктивності праці [Електронний ресурс] / О.О. Петрашак

// Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1: Економіка. - 2012. - Вип. 1. - С. 157-163. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/NvChdieu_2012_1_26.pdf

53. Петращак О.О. Соціально-економічні важелі підвищення продуктивності праці в системі чинників її зростання в сучасних умовах [Електронний ресурс] / О.О. Петращак // Науковий вісник [Буковинського державного фінансово-економічного університету]. Економічні науки. - 2014. - Вип. 27. - С. 403-411. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvbdfa_2014_27_62.pdf

54. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник / А.Ф. Буряк, О.М. Світовий, О.Г. Манчушенко [та ін.]. – К.: ЦУЛ, 2013. – 260 с.

55. Покиньючерда В.В. Аналіз продуктивності праці на підприємствах олійно-жирової галузі України з використанням методів економіко-математичного моделювання [Електронний ресурс] / В.В. Покиньючерда // Облік і фінанси. - 2012. - № 4. - С. 107-112. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Oif_apk_2012_4_22.pdf

56. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: Підручник / С.Ф. Покропивний. – Вид. 2-ге, перер. та доп. – К.: КНЕУ, 2004. – 528 с.

57. Рижигов В.С. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навч. посібни / В.С. Рижигов. – К.: ЦУЛ, 2007. – 400 с.

58. Ромусік Я.В. Продуктивність праці як елемент світогосподарської диспропорційності [Електронний ресурс] / Я.В. Ромусік // Економіка промисловості. - 2010. - № 3. - С. 175-180. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/econpr_2010_3_28.pdf

59. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. – 3-тє вид., випр. і доп. / Г.В. Савицька. – К.: Знання, 2007. – 662 с.

60. Семів Л.К. Необхідність управління продуктивністю праці у галузях економіки України [Електронний ресурс] / Л.К. Семів // Наука й економіка. - 2013. - Вип. 3. - С. 215-220. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nie_2013_3_36.pdf

61. Семенов А.Г. Резерви продуктивності праці та їх вплив на оплату праці [Електронний ресурс] / А.Г. Семенов, Л.А. Юсипчук // Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво. - 2013. - № 2. - С. 182-185. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/drep_2013_2_36.pdf

62. Семенов Г.А. Фінансове планування і управління на підприємствах: [навч. посібник для студ. вищих навч. закладів] / Г.А. Семенов. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 432 с.

63. Сідун В.А. Економіка підприємства: Навч. посібник / В.А. Сідун, Ю.В. Пономарьова. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 436 с.

64. Слиньков В.Н. Мотивация, стимулирование и оплата труда: практические рекомендации В.Н. Слиньков. – К.: КНТ, 2008. – 336 с.

65. Соколик М.П. Продуктивність та оплата праці за паритетом купівельної спроможності в Україні та інших країнах: порівняльний аналіз [Електронний ресурс] / М.П. Соколик // Економіка і прогнозування. - 2011. - № 1. - С. 85-103. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/econprog_2011_1_10.pdf

66. Стукало А. Методичні засади розрахунку продуктивності праці у взаємозалежності від середньої заробітної плати вартісним методом [Електронний ресурс] / А. Стукало // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер.: Економіка і управління. - 2014. - Вип. 30. - С. 127-134. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Znpdetut_eiu_2014_30_15.pdf

67. Танасієнко Т. Методика вимірювання соціальних факторів і резервів підвищення продуктивності праці на підприємстві [Електронний ресурс] / Т. Танасієнко // Україна: аспекти праці. - 2014. - № 7. - С. 40-43. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uap_2014_7_8.pdf

68. Тігова Т.М. Аналіз фінансової звітності: Навч. посібник / Т.М. Тігова. – К.: 2012. – 268 с.

69. Ткаченко Л.Г. Продуктивність та оплата праці: діалектика взаємодії [Електронний ресурс] / Л.Г. Ткаченко // Демографія та соціальна

економіка. - 2013. - № 1. - С. 132-141. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/dse_2013_1_15.pdf

70. Тринька Л.Я. Економічний аналіз: навчально-методичний посібник / Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська (Іванчук). – К.: Алерта, 2013. – 568 с.

71. Трудове право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів / упоряд. І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. – К.: ЦУЛ, 2013. – 172 с.

72. Турбаєвська Л.О. Головні проблеми визначення понять продуктивності та ефективності праці [Електронний ресурс] / Л.О. Турбаєвська // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). - 2013. - № 2(2). - С. 287-294. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znptdau_2013_2\(2\)__37.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znptdau_2013_2(2)__37.pdf)

73. Управління потенціалом підприємства: Навч. посібник / О.В. Березін, С.Т. Дуда, Н.Г. Міценко та ін. – Львів: Магнолія 2006, 2011. – 308 с.

74. Ушенко Н.В. Сутність та тенденції зростання продуктивності праці в сучасних умовах розвитку економіки України [Електронний ресурс] / Н.В. Ушенко // Формування ринкових відносин в Україні. - 2012. - № 12. - С. 175-178. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/frvu_2012_12_42.pdf

75. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посібник. – Вид. 2-ге, без змін / О.С. Федонін, І.М. Рєпіна, О.І. Олексик. – К.: КНЕУ, 2010. – 316 с.

76. Хоша М.О. Результативність витрат на утримання персоналу та продуктивність його праці у розкритті ефективності фінансового стимулювання трудового потенціалу банку [Електронний ресурс] / М.О. Хоша // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2013. - Вип. 3. - С. 235-243. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vchtei_2013_3_43.pdf

77. Черниш С.С. Економічний аналіз: навч. посібник / С.С. Черниш. – Центр учбової літератури, 2010. – 256 с.

78. Чернушкіна О.О. Продуктивність праці тенденції та перспективи зростання [Електронний ресурс] / О.О. Чернушкіна // Економічний форум. -

2013. - № 4. - С. 147-151. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecfor_2013_4_26.pdf

79. Чернушкіна О.О. Продуктивність праці в Україні: порівняльний аспект [Електронний ресурс] / О.О. Чернушкіна // Інноваційна економіка. - 2013. - № 9. - С. 106-112. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/inek_2013_9_16.pdf

80. Чобіток В.І. Мотивації як фактор підвищення продуктивності праці на підприємстві [Електронний ресурс] / В.І. Чобіток, Є.О. Боровок // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2013. - Вип. 42. - С. 342-346. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vetp_2013_42_52.pdf

81. Шваб Л.І. Економіка підприємства: Навчальний посібник / Л.І. Шваб. – К.: Каравела, 2011. – 416 с.

82. Шурпенкова Р.К. Організація і методика економічного аналізу: Навч. посібник / Р.К. Шурпенкова, І.І. Демко. – К.: УБС НБУ, 2011. – 287 с.

83. Щетиніна Л.В. Факторний аналіз продуктивності праці [Електронний ресурс] / Л. В. Щетиніна, С. Г. Рудакова // Економіка: реалії часу. - 2013. - № 5. - С. 102-108. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/econrch_2013_5_16.pdf

84. Юрасова Е.В. Аналіз впливу факторів зростання продуктивності праці на ефективність використання трудових ресурсів [Електронний ресурс] / Е.В. Юрасова // Управління розвитком. - 2013. - № 23. - С. 85-86. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2013_23_38.pdf

85. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник / Н.М. Яркіна. – К.: Ліра, 2013. – 497 с.